

Η πνευματική σοφία ως αγιοπνευματικό δώρο στη χριστιανική ζωή - Του Πρωτοπρ. Ιωάννου Γκιάφη

/ [Γνώμες](#)

“Οὐκ ἔστι σοφίας κτῆσαι τιμιώτερον”, θα έρθει αιώνες πριν και θα μας διακηρύξει ο αρχαίος συγγραφέας και ποιητής Μένανδρος. Και πράγματι “δεν υπάρχει από τη σοφία απόκτημα πιο πολύτιμο.” Ερευνώντας κανείς την αρχαία ελληνική γραμματεία, θα διαπιστώσει πως πλούσιος δεν θεωρείται μόνο ο έχων πολλά υλικά αγαθά, αλλά και ο “σοφός” άνθρωπος. Πρόκειται γι’ αυτόν που διαθέτει πολλές γνώσεις, μεγάλη πείρα ζωής, ορθοφροσύνη και ευθυκρισία. Διακρίνεται για την ευρυμάθεια του και την ευφυΐα του. Ως σοφό σήμερα εννοούμε τον συνετό και αυτόν που έχει φρόνηση και ώριμη σκέψη λαμβάνοντας σωστές αποφάσεις. Γι’ αυτό κατ’ επέκταση η αληθινή ανθρώπινη σοφία συνδέεται με τη δικαιοσύνη, τις

πνευματικές αρετές, την ηθική, την αγάπη και γενικά την ανθρωπιά.

- Του Πρωτοπρ. Ιωάννου Γκιάφη, Πολιτικού Επιστήμονος-Θεολόγου, Προϊσταμένου Ι. Ν. Αγίου Χριστοφόρου Αγρινίου

Όμως την σοφία δεν την βρίσκουμε μόνο στην κοσμική πραγματικότητα, αλλά και στην χριστιανική ζωή. Μπορεί όντως να υπάρχει η ανθρώπινη σοφία, όμως υφίσταται και η “κατά Θεόν” σοφία, η άνωθεν προερχόμενη. Μέσα στο πέλαγος της πνευματικής ζωής κανείς συναντά και την σοφία, όχι ως κατοχή πολλών γνώσεων, αλλά ως αποκάλυψη του Τριαδικού Θεού στον άνθρωπο. Βρίσκει κάποιος την σοφία όχι ως ορθή λογική, αλλά ως βίωμα του θελήματος του Κυρίου. Ανακαλύπτει κάποιος την σοφία όχι ως πείρα της ενταύθα ζωής, αλλά ως μετοχή στην αιωνιότητα. Και στο σημείο αυτό να φέρουμε στη σκέψη μας τον αφυπνιστικό λόγο του αποστόλου Παύλου: “Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ’ ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν...” (Εφεσ. ε’, 15-16). Τι προτρέπει ο απόστολος των Εθνών τους χριστιανούς της Εφέσου; Να προσέχουν ως προς το πως συμπεριφέρονται. Οφείλουν να τους διακρίνει η σύνεση και η σοφία αξιοποιώντας την κάθε πνευματική ευκαιρία.

Η σύνεση, σύμφωνα με την Παύλεια θεολογία, είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα των όσων έχουν απαλλαχτεί από το σκοτάδι της αμαρτίας και ζουν μέσα στο φως του Χριστού. Ως “σοφός” θεωρείται εκείνος που έχει συνείδηση της νέας εν Χριστώ ζωής, γνωρίζει ποιά είναι το θέλημα του Κυρίου και εκμεταλλεύεται τον χρόνο της ζωής του επιτελώντας συνεχώς αγαθά έργα. Όλος του ο αγώνας προσανατολίζεται στο πως θα ευареστήσει τον Θεό. Όλη του η αγωνία περιστρέφεται γύρω από την κατάκτηση όχι της κοσμικής δόξας, αλλά της ουράνιας μακαριότητας. Όλη του η επίγεια πορεία προσβλέπει στην διαρκή σταύρωση του θελήματός του και στην εφαρμογή του ευαγγελικού νόμου, του νόμου της εν Χριστώ αγάπης.

Αντιθέτως όταν ο άνθρωπος αποκλίνει από τον δρόμο της αρετής και συνδέεται με την αμαρτία, του αποδίδεται από τον απόστολο Παύλο ο χαρακτηρισμός “άσοφος” και “άφρων”. Η αφροσύνη διακρίνει αυτούς που βρίσκονται εγκλωβισμένοι στα γήινα και στα φθαρτά, χωρίς ν’ αναμένουν τα έσχατα. Δεν εφαρμόζουν το θέλημα του Κυρίου και πολλές φορές οδηγούνται σε τραγικές και ανεπανόρθωτες εκπλήξεις. Συνεπώς ο ουρανοβάμων Παύλος δικαίως θα μας συμβουλεύσει: “μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου”(Εφεσ. ε’, 17). Και θα συνεχίσει προτρέποντάς μας: “μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἄσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν Πνεύματι” (Εφεσ. ε’, 18). Ξεκάθαρα λοιπόν

θα συστήσει την αποφυγή της ασωτίας και τον αγώνα για την απόκτηση του Αγίου Πνεύματος στη χριστιανική ζωή.

Εορτάζοντας κάθε φορά κατά την ημέρα της Πεντηκοστής την επιδημία του Παρακλήτου στους δώδεκα μαθητές του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, η σκέψη μας νοερώς μεταβαίνει στο Υπερώο της Ιερουσαλήμ, όπου και πραγματοποιήθηκε η κάθοδος του Αγίου Πνεύματος, η φανέρωση του Τρίτου Προσώπου της Αγίας Τριάδος. Ο Διδάσκαλος Κύριος τηρώντας την υπόσχεσή του προς τους μαθητές Του, δεν τους αφήνει ορφανούς, αλλά τους αποστέλλει επί γης τον Παράκλητο Αγαθό. Χαρακτηριστικά οι μαθητές δεν λαμβάνουν απλώς το Άγιον Πνεύμα, αλλά το ενδύονται ως άλλη πνευματική πανοπλία προκειμένου νικηφόρα να αντιμετωπίσουν τις μεθοδείες του διαβόλου. Πρόκειται για την “εξ ύψους” δύναμη που ανακαινίζει όλη την ύπαρξή τους και τους γεμίζει με σοφία και σύνεση. Λαμβάνοντας πλέον το Άγιον Πνεύμα φωτίζονται οι οφθαλμοί τους, αγιάζονται οι ακοές τους, καταστέλλονται οι λογισμοί τους, αποκτούν Χάρη στη ζωή τους. Και αυτό έκδηλα εμφανίζεται στην μετέπειτα αποστολική εποχή, όταν απ’ όπου περνούν οι Απόστολοι αφήνουν έντονο το αποτύπωμα του Χριστού. Θα γράψει ο ιερός υμνογράφος σ’ έναν θεσπέσιο ύμνο της Πεντηκοστής: “Ἡ ἐπιφοιτήσασα ἰσχὺς σήμερον, αὕτη Πνεῦμα ἀγαθόν, Πνεῦμα σοφίας Θεοῦ...”(τροπάριο ε’ ωδή του κανόνα της εορτής). Και σε άλλο τροπάριο της εκκλησιαστικής υμνογραφίας διατρανώνεται: “Ἀγίω Πνεύματι, προσπηγάζει πάσα σοφία, ἔνθεν χάρις Ἀποστόλοις”.

Όταν ο άνθρωπος εγκεντρίζεται στο εκκλησιαστικό σώμα με το ιερό βάπτισμα και μετέχει δη του ιερού χρίσματος, λαμβάνει και την δωρεά του Αγίου Πνεύματος, την σοφία. Του δίνεται η δυνατότητα να εγκαταλείψει την α-σοφία και να στοιχιστεί με την κατά Χριστόν ζωή, μια ζωή φωτός και αγιασμού. Του δίδεται η ευκαιρία πλέον να αφήσει ό,τι τον κρατάει δέσμιο με τη γη και να προσανατολιστεί στον Ουρανό. Δυστυχώς όμως αντί στον σημερινό κόσμο της ανόδου του βιοτικού επιπέδου, της επιστημονικής εξέλιξης και της τεχνολογικής προόδου να υπερिσχύει η σοφία, επικρατεί η α-σοφία. Μπορεί να γίνεται λόγος όλο και εντονότερα για την “τεχνητή νοημοσύνη”, όμως η καθημερινή πρακτική διδάσκει την αποκτήνωση της ανθρώπινης ύπαρξης. Δεν είναι λίγα τα γεγονότα που δείχνουν την εκμηδένιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και την απογείωση της άνομης συμφεροντοκρατίας.

Όταν ο άνθρωπος απομακρύνεται από τον Δημιουργό του, οδηγείται στην πνευματική καταστροφή και στον πνευματικό θάνατο. Κατανοώντας λοιπόν το τι μας προσφέρει η πνευματική σοφία στη ζωή μας και επιχειρώντας την καλλιέργειά της, μπορούμε να ελπίζουμε και στην επουράνια σωτηρία μας. Γράφει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος για την ημέρα της Πεντηκοστής: “Για δεσ κηδεμονία, την άφατο φιλανθρωπία από τον Θεό! Πριν λίγες ημέρες ανήλθε στον ουρανό, κάθισε

δεξιά του Πατρός και σήμερα χαρίζει την επιδημία του Αγίου Πνεύματος και μέσω αυτού χιλιάδες ουράνια αγαθά σε εμάς!” (Ε..Π.Ε. 36, 328). Γένοιτο!